

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

No3
MAXSUS SON

BAKALAVR TALABALARINING MAQOLALARI TO'PLAMI

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

*Elektron nashr.
2026-yil, aprel-may.*

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanov Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Xamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

BUXGALTERIYA VA EKOLOGIK HISOBOT (ESG HISOBOTLARI).....	21
Abdukirimov Qamariddin Isroiljon o'g'li, Abdurashidov Faxriddin Fazliddin o'g'li, Beknazarov Zafarjon Ergachevich	
YASHIL INVESTITSİYALARNI RIVOJLANTIRISH – BARQAROR IQTISODIY O'SISHNING ASOSIY YO'NALISHI	26
Yarboyeva Farida Ulug'bek qizi, Yoqubova Zilola To'ra qizi	
RAQAMLI SOLIQ NAZORATINING BUXGALTERIYA TIZIMIGA TA'SIRI	30
Abdulaxatov Mirkomil O'rol o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
ИННОВАЦИОННЫЙ МАРКЕТИНГ КАК ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА	34
Насиров Дилшод Фархадович, Халманова Шахзода, Кенесбаева Азиза	
O'ZBEKISTON TURIZM TIZIMIDA QO'SHILGAN QIYMAT ZANJIRINI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI.....	39
Normurodov X.E., Abdurazakova Farangis Dilshod qizi	
СОВРЕМЕННЫЕ ШКОЛЫ НАУКИ УПРАВЛЕНИЯ И ИХ ОСНОВНЫЕ ИДЕИ.....	44
Латипов Ашур Али Рустам ўғли, Джамолова Хилола Исмаиллаевна	
O'ZBEKISTONDA BUXGALTERIYA HISOBINI MOLİYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARIGA MOSLASHTIRISH MUAMMOLARI VA ISTIQBOLLARI	50
Qosimova Fazilat Sherzod qizi, Shermuxamedov Bexzodjon Usmonovich	
MARKAZIY BANK RAQAMLI VALYUTALARI VA GLOBAL PUL TIZIMINING TRANSFORMATSIYASI.....	57
Jumanova Shaxlo Boxodir qizi, Shovkatov Nodirjon Ne'matjon o'g'li	
RAQOBAT VA MONOPOLIYA SHAROITIDA BOZOR SAMARADORLIGI HAMDA IQTISODIY RIVOJLANISH OMILLARI	62
Yo'ldashaliyev Muxammadaziz Xabibulla o'g'li, Yoqubova Zilola Tura qizi	
ИНВЕСТИЦИИ В ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ СОВРЕМЕННОЙ ЭКОНОМИКИ	68
Насиров Дилшод Фархадович, Тохинова Азиза Олимжоновна, Исокулова Хуснора алохиддиновна	
FRANCHAYZING FAOLIYATIDA RAQAMLI MARKETING VA BIG DATA TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI.....	74
Xodjayev Anvar Rasulovich, Nasimov Dilshodbek Hotam o'g'li	
AGROINDUSTRIAL BIOMASSANING IKKILAMCHI UTILIZATSIYASI – YOPIQ SIKL IQTISODIY MODELINING INFRATUZILMAVIY TAYANCHI: IQTISODIY-EKOLOGIK MEZONLAR VA MILLIY AMALIYOT.....	80
Kadirova Maraljon Matyakubovna, Eshbekov Murodjon Uktamovich	
ZAMONAVIY TO'LOV TIZIMLARINING RIVOJLANISHI VA ULARNING MOLİYAVIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI.....	87
Alimov Umid Xamid o'g'li, Rustamov Maqsud Suvonqulovich	
RAQOBATLASHMAGAN BOZOR SHAROITIDA NARX BELGILASH TAMOYILLARI.....	92
G'aniyev Fayzbek Abduxamid o'g'li, Jumanazarov Og'abek Ahmadjon o'g'li, Shukurov Tohirjon Izzatullo o'g'li	
DEVELOPMENT OF LEGAL REGULATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE	104
Akhrorova Munavvar Farkhod kizi, Abdalimov Orzubek Tuychibek o'g'li, Samiyev Damir Ahmad o'g'li, Rakhmonov Umrzoq Otaboy o'g'li	

KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHDA BANK KREDITLARINING AHAMIYATI.....	112
Ubaydulloyeva Rayhona Fahriddin qizi, F.U.Umarov	
O'ZBEKISTONDA TURIZM XIZMATLAR SIFATINI OSHIRISHDA RAQAMLI PLATFORMALARDAN FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASINI QO'LLASH IMKONIYATLARI.....	119
Raxmonova Sabina Navro'z qizi, Nazar Nazarov G'ulomovich	
TARMOQ TUZILMASINI SHAKLLANTIRISHDA XIZMATLAR SOHASINING AHAMIYATI	124
Samadova Solik qizi, Normurodov Husan	
TIJORAT BANKLARINING RAQAMLI XIZMATLARIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING QO'LLANILISHI VA UNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	130
Tillayev Xurshidjon Sulaymon o'g'li, Karimov Umrbek Javlonbek o'g'li	
ISLOM MOLIYASINI O'ZBEKISTONDA RIVOJLANISHI.....	137
Qobilova Nodira Qayumjon qizi, Normurodov X.E.	
XALQARO VA MILLIY BUXGALTERIYADA NOMODDIY AKTIVLARNI HISOBGA Olish, BAHOLASHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	141
Axmetova Nasiba Axmetovna, Mavlanov Normo'min Normamatovich	
URBANIZATSIYA SHAROITIDA TRANSPORT MARKETINGINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	147
Iskandarov Qudrat Shuxratovich, Ataniyazova Zarina Niyetbay qizi	
IQTISODIY ATAMALARINING O'ZBEK TILIDA SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISHI.....	154
Yuldasheva Dilnoza Bekturodovna, Salamova Oliya	
O'ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOTNING HAJMI, OMILLARI VA UNI KAMAYTIRISH YO'LLARI.....	158
Tohirova Gulnoza Zokirovna, Tillayev Xurshidjon Sulaymon o'g'li	
RAQAMLI BANK TIZIMLARI VA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALAR (FINTECH)NING AN'ANAVIY BANKLARGA TA'SIRI.....	164
Shermuxe'dov Bexzodjon Usmonovich, Qosimova Fazilat Sherzod qizi, Abdumalikova Busalima Abduvali qizi	
SUN'IY INTELLEKTNING AXBOROT BOZORIGA TA'SIRI: MAHSULOT VA MEHNAT BOZORIDAGI O'ZGARISHLAR.....	170
Mo'y'dinjonova Durdonaxon Ilhomjon qizi, Ismanov Ibrohim Nabiye'vich	
ICHKI AUDIT TIZIMINI RIVOJLANTIRISHDA XALQARO STANDARTLAR VA ILG'OR XORIJIY TAJRIBA.....	175
Axmedov Xasan Ruzibaye'vich, Ruzibaye'va Karima Shavkat qizi, Abdumalikova Busalima Abduvali qizi	
SARATON KASALLIGIDA PSIXOLOGIK REABILITATSIYA: "5 OLAM" MODELINI KENGAYTIRISH VA AMALIY QO'LLASH	182
Salayeva Laylo Shavkatovna, Tosh'temirov Doston Tohirjon o'g'li	

SARATON KASALLIGIDA PSIXOLOGIK REABILITATSIYA: “5 OLAM” MODELINI KENGAYTIRISH VA AMALIY QO‘LLASH

Salayeva Laylo Shavkatovna

Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti
“Sport psixologiyasi, ijtimoiy-gumanitar va tabiiy-ilmiy fanlar” kafedrası katta o'qituvchisi
Email: layloshavkatovna28@gmail.com
ORCID: 0009-0004-4908-5217

Toshtemirov Doston Tohirjon o'g'li

Ijtimoiy siyosiy fanlar instituti pedagogika va psixologiya sirtqi ta'lim 3- kurs talabasi
Email: toshtemirovdoston95@gmail.com
ORCID: 0009-0000-6471-1483

Annotatsiya: Ushbu maqola avvalgi ishimizda taklif etilgan “5 Olam” modelini kengaytirish, uni dinamik, ko'p darajali va amaliyotga yo'naltirilgan tizim sifatida shakllantirishga bag'ishlangan. Modelning har bir komponenti (emotsional, kognitiv, fiziologik, motivatsion va ijtimoiy olamlar) chuqurlashtirilgan, ular orasidagi o'zaro bog'liqlik psixonevroimmunologiya nuqtayi nazaridan tahlil qilingan. Maqolada model asosida saraton bilan kasallangan bemorlarning ruhiy barqarorligini oshirish, davolanish motivatsiyasini kuchaytirish va immun tizimini qo'llab-quvvatlashning bosqichli algoritmi taklif etilgan.

Kalit so'zlar: psixoonkologiya, “5 Olam” modeli, psixonevroimmunologiya, kognitiv xulq terapiyasi, stress boshqaruvi, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash, reabilitatsiya.

Abstract: This article is devoted to expanding the “5 Worlds” model proposed in our previous study and developing it into a dynamic, multi-level, and practice-oriented system. Each component of the model (emotional, cognitive, physiological, motivational, and social worlds) has been elaborated in depth, and the interconnections between them have been analyzed from the perspective of psychoneuroimmunology. Based on the model, the article proposes a step-by-step algorithm for enhancing the psychological resilience of cancer patients, strengthening treatment motivation, and supporting the immune system.

Key words: psycho-oncology, “5 Worlds” model, psychoneuroimmunology, cognitive behavioral therapy, stress management, social support, rehabilitation.

Аннотация: Данная статья посвящена расширению модели «5 миров», предложенной в нашей предыдущей работе, и её формированию как динамической, многоуровневой и практико-ориентированной системы. Каждый компонент модели (эмоциональный, когнитивный, физиологический, мотивационный и социальный миры) был углублён, а взаимосвязь между ними проанализирована с точки зрения психонейроиммунологии. В статье на основе данной модели предложен поэтапный алгоритм повышения психологической устойчивости пациентов с онкологическими заболеваниями, усиления мотивации к лечению и поддержки иммунной системы.

Ключевые слова: психонкология, модель «5 миров», психонейроиммунология, когнитивно-поведенческая терапия, управление стрессом, социальная поддержка, реабилитация.

KIRISH

Bugungi kunda onkologik kasalliklar dunyo miqyosida inson salomatligiga jiddiy tahdid solayotgan dolzarb tibbiy-ijtimoiy muammolardan biri hisoblanadi. Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti ma'lumotlariga ko'ra, saraton kasalligi nafaqat jismoniy sog'liqning izdan chiqishiga, balki bemorlarning ruhiy holati, ijtimoiy faolligi, oilaviy munosabatlari va hayot sifati pasayishiga ham sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Saraton tashxisi qo'yilgan bemorlarning aksariyatida qo'rquv, xavotir, depressiya, umidsizlik, ijtimoiy yakkalanish hamda kelajakka nisbatan noaniqlik hissi kuchayadi. Shu sababli zamonaviy onkologiyada faqat biologik davolash usullari bilan cheklanib qolmasdan, psixologik qo'llab-quvvatlash va reabilitatsiya tizimlarini rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Psixologik reabilitatsiya saraton bilan kasallangan bemorlarning emotsional barqarorligini tiklash, kasallikka moslashish darajasini oshirish, stressni kamaytirish va ijtimoiy integratsiyasini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan kompleks jarayon hisoblanadi. Mazkur jarayon bemorning nafaqat ruhiy holatini yaxshilash, balki davolanish samaradorligini oshirish, motivatsiyasini mustahkamlash va hayot sifatini yaxshilashga xizmat qiladi. Ayniqsa, uzoq muddatli davolanish, kimyoterapiya va operativ aralashuvlarni boshdan kechirayotgan bemorlar uchun psixologik yordamning tizimli tashkil etilishi muhim omillardan biri sanaladi.

So'nggi yillarda tibbiyot psixologiyasi va psixoonkologiya yo'nalishlarida insonni yaxlit tizim sifatida baholashga asoslangan innovatsion yondashuvlar shakllanmoqda. Ana shunday yondashuvlardan biri "5 Olam" modeli bo'lib, u inson hayotini jismoniy, ruhiy, emotsional, ijtimoiy va ma'naviy olamlar uyg'unligi asosida tahlil qilishni nazarda tutadi. Mazkur model bemorning ichki resurslarini aniqlash, moslashuv mexanizmlarini kuchaytirish va psixologik tiklanish jarayonini kompleks boshqarishga xizmat qiladi. Biroq amaliyotda ushbu modelning saraton kasalligi bilan og'rikan bemorlar uchun maxsus moslashtirilgan va kengaytirilgan variantlari yetarlicha ishlab chiqilmagan.

Mazkur maqolada saraton kasalligida psixologik reabilitatsiyaning nazariy va amaliy jihatlarini tahlil qilinib, "5 Olam" modelining kengaytirilgan konsepsiyasi asoslab beriladi. Shuningdek, modelning bemorlar bilan ishlashdagi amaliy qo'llanish mexanizmlari, psixologik yordam ko'rsatish bosqichlari hamda reabilitatsiya samaradorligini oshirishdagi o'rnini yoritiladi. Tadqiqot natijalari onkologik bemorlar bilan ishlovchi psixologlar, shifokorlar va reabilitologlar faoliyatida samarali metodik asos sifatida xizmat qilishi mumkin.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Saraton kasalligida psixologik reabilitatsiya masalalari so'nggi yillarda tibbiyot psixologiyasi, psixoonkologiya va reabilitatsion tibbiyotning muhim ilmiy yo'nalishlaridan biriga aylangan. Tadqiqotchilar tomonidan onkologik kasallikning nafaqat fiziologik, balki psixologik, ijtimoiy va ma'naviy oqibatlari ham chuqur o'rganilmoqda. Ayniqsa, bemorning hayot sifati, stressga chidamliligi, emotsional holati va ijtimoiy moslashuvi bilan bog'liq omillar keng qamrovda tadqiq etilgan. Psixoonkologiya sohasining rivojlanishida J. Hollandning ilmiy ishlari muhim o'rin tutadi. U saraton tashxisi qo'yilgan bemorlarda depressiya, xavotir va psixologik travmalar yuqori darajada kuzatilishini asoslab bergan hamda onkologik davolash jarayonida psixologik yordamning majburiy komponent sifatida kiritilishi zarurligini ta'kidlagan [1]. Tadqiqotlarda bemorning ruhiy barqarorligi davolanish samaradorligiga bevosita ta'sir qilishi qayd etilgan.

A. Lazarus va S. Folkman tomonidan ishlab chiqilgan stress va coping nazariyasi saraton bilan kasallangan bemorlarning kasallikka moslashish mexanizmlarini tushuntirishda keng qo'llaniladi [2]. Mazkur nazariyaga ko'ra, insonning kasallikka bo'lgan psixologik reaksiyasi uning ichki resurslari, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash darajasi hamda stressni boshqarish ko'nikmalariga bog'liq. Bu yondashuv psixologik reabilitatsiya dasturlarini ishlab chiqishda metodologik asos vazifasini bajaradi.

K. Rogersning gumanistik psixologiya konsepsiyasida inson shaxsining ichki imkoniyatlari va o'zini tiklash salohiyatiga alohida urg'u beriladi [3]. Saraton kasalligi bilan og'rikan bemorlar bilan ishlashda empatiya, qo'llab-quvvatlovchi muloqot va shaxsiy qadriyatlarni tiklash muhim psixoterapevtik omillar sifatida baholanadi. Mazkur yondashuv "5 Olam" modelining insonni yaxlit tizim sifatida ko'rishga asoslangan tamoyillariga yaqin hisoblanadi.

V. Franklning logoterapiya nazariyasida og'ir kasallik sharoitida insonning hayot mazmunini saqlab qolishi psixologik barqarorlikning asosiy manbai sifatida ko'rsatiladi [4]. Ayniqsa, terminal bosqichdagi onkologik bemorlar bilan ishlashda ma'naviy qo'llab-quvvatlash va hayot maqsadini qayta anglash muhim reabilitatsion vosita ekanligi ilmiy jihatdan asoslangan.

Mahalliy va MDH olimlari tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda ham saraton kasalligida psixologik reabilitatsiyaning kompleks yondashuvlari yoritilgan. Xususan, bemorlarda ijtimoiy moslashuvni tiklash, oilaviy qo'llab-quvvatlashni kuchaytirish va psixosotsial zo'riqishni kamaytirish reabilitatsiyaning asosiy yo'nalishlari sifatida ko'rsatilgan [5]. Tadqiqotlarda psixologik yordamning individual va guruhli shakllari samarali natija berishi qayd etiladi.

Zamonaviy ilmiy manbalarda "holistik yondashuv" konsepsiyasi keng rivojlanmoqda. Ushbu yondashuv inson organizmini jismoniy, ruhiy, emotsional, ijtimoiy va ma'naviy komponentlar uyg'unligida ko'rib chiqadi [6]. "5 Olam" modeli aynan shu integrativ yondashuv asosida shakllanib, bemorning barcha ehtiyojlarini bir vaqtning o'zida qamrab olish imkonini beradi.

Shuningdek, so'nggi tadqiqotlarda mindfulness, art-terapiya, kognitiv-xulqiy terapiya va psixosotsial dasturlarning onkologik bemorlar ruhiy holatini yaxshilashdagi samaradorligi ilmiy asoslangan [7]. Ushbu metodlar stress darajasini kamaytirish, uyqu sifatini yaxshilash va depressiv holatlarning oldini olishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Ilmiy manbalar tahlili shuni ko'rsatadiki, saraton kasalligida psixologik reabilitatsiya bo'yicha ko'plab nazariy va amaliy tadqiqotlar mavjud bo'lsa-da, "5 Olam" modelini onkologik bemorlar ehtiyojlariga moslashtirish hamda uni amaliy reabilitatsion dastur sifatida tizimli qo'llash masalalari yetarlicha o'rganilmagan. Shu jihatdan mazkur tadqiqot saraton kasalligida psixologik yordamning integrativ modelini ishlab chiqish va amaliyotga tatbiq etish zarurati bilan dolzarb ahamiyat kasb etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda saraton kasalligida psixologik reabilitatsiya jarayonlarini takomillashtirish hamda "5 Olam" modelining kengaytirilgan amaliy mexanizmlarini ishlab chiqishga qaratilgan kompleks metodologik yondashuvdan foydalanildi. Tadqiqot metodologiyasi tizimli, integrativ va holistik tamoyillarga asoslangan bo'lib, onkologik bemorlarning psixoemotsional holatini ko'p omilli tahlil qilishni nazarda tutadi.

Tadqiqotning nazariy asosini psixoonkologiya, gumanistik psixologiya, stressni boshqarish nazariyasi, logoterapiya hamda biopsixososial yondashuv konsepsiyalari tashkil etdi. Ushbu yondashuvlar asosida saraton kasalligi bilan og'rikan bemorlarning jismoniy, emotsional, ijtimoiy va ma'naviy ehtiyojlari o'zaro bog'liq tizim sifatida o'rganildi. "5 Olam" modeli aynan shu tamoyil asosida bemorning ichki va tashqi resurslarini aniqlash hamda psixologik tiklanish jarayonini kompleks boshqarish vositasi sifatida tahlil qilindi.

Tadqiqot davomida ilmiy bilishning analiz va sintez, induksiya va deduksiya, qiyosiy tahlil, tizimli yondashuv hamda interpretatsion tahlil usullaridan foydalanildi. Mazkur metodlar orqali mahalliy va xorijiy ilmiy adabiyotlar, psixologik reabilitatsiya dasturlari va onkologik bemorlar bilan ishlash amaliyotlari o'rganildi hamda umumlashtirildi.

Empirik tadqiqot bosqichida onkologik bemorlarning psixoemotsional holatini baholash maqsadida psixologik kuzatuv, suhbat, anketa va diagnostik baholash usullaridan foydalanildi. Tadqiqotda bemorlarning stress darajasi, xavotir holati, depressiv belgilar, ijtimoiy moslashuv va hayot sifati ko'rsatkichlari tahlil qilindi. Shuningdek, psixologik reabilitatsiya jarayonida individual va guruhli konsultatsiyalar samaradorligi o'rganildi.

"5 Olam" modelining kengaytirilgan varianti quyidagi tarkibiy yo'nalishlar asosida ishlab chiqildi:

- jismoniy holatni qo'llab-quvvatlash;
- psixoemotsional barqarorlikni tiklash;
- ijtimoiy moslashuvni kuchaytirish;
- ma'naviy resurslarni faollashtirish;
- shaxsiy motivatsiya va hayot mazmunini shakllantirish.

Mazkur yo'nalishlar o'zaro integratsiyalashgan holda reabilitatsion dastur tarkibiga kiritildi. Tadqiqotda bemorlarning individual xususiyatlari, yosh ko'rsatkichlari, kasallik bosqichi va davolanish sharoitlari inobatga olindi. Natijalarni tahlil qilishda sifat va miqdoriy yondashuvlar uyg'unligidan foydalanildi. Psixologik ko'rsatkichlardagi o'zgarishlar taqqosiy tahlil qilinib, psixologik reabilitatsiyaning bemorlar ruhiy holati va hayot sifatiga ta'siri baholandi. Tadqiqotning metodologik yondashuvi saraton kasalligida psixologik yordamni kompleks tashkil etish hamda "5 Olam" modelini amaliyotga samarali tatbiq etish imkonini berdi. Начало формы. Конец формы.

TAHLIL VA NATIJALAR

Saraton kasalligi inson organizmiga nafaqat fiziologik, balki kuchli psixologik, emotsional va ijtimoiy ta'sir ko'rsatadigan murakkab kasalliklardan biri hisoblanadi. Tadqiqot davomida onkologik bemorlarning psixologik holati, reabilitatsiya ehtiyojlari hamda "5 Olam" modelining amaliy samaradorligi kompleks tarzda tahlil qilindi. Olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, psixologik qo'llab-quvvatlash tizimining yetarli darajada tashkil etilmaganligi bemorlarning davolanish jarayoniga moslashuvini qiyinlashtiradi va ruhiy zo'riqish darajasini oshiradi.

Tahlillar davomida saraton tashxisi qo'yilgan bemorlarda eng ko'p uchraydigan psixologik holatlar sifatida xavotir, qo'rquv, tushkunlik, ijtimoiy yakkalanish va kelajakka nisbatan ishonchsizlik kuzatildi. Ayniqsa, davolanishning ilk bosqichlarida bemorlarning aksariyatida emotsional beqarorlik yuqori darajada namoyon bo'ldi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, ko'plab bemorlar kasallik haqida xabar olgan dastlabki davrda ruhiy shok holatini boshdan kechirgan va bu ularning oilaviy hamda ijtimoiy munosabatlariga salbiy ta'sir ko'rsatgan.

Tahlil natijalari bemorlarning psixologik holati bilan ularning ijtimoiy qo'llab-quvvatlanish darajasi o'rtasida bevosita bog'liqlik mavjudligini ko'rsatdi. Oila a'zolari, yaqinlar va tibbiyot xodimlari tomonidan muntazam qo'llab-quvvatlangan bemorlarda stress darajasi nisbatan past bo'lib, davolanishga motivatsiya yuqoriroq kuzatildi. Aksincha, ijtimoiy yakkalanish holatidagi bemorlarda depressiv belgilar va ruhiy tushkunlik ko'rsatkichlari yuqori ekanligi aniqlandi.

Tadqiqotda "5 Olam" modelining kengaytirilgan amaliy shakli qo'llanilib, bemorlarning holati beshta asosiy yo'nalish bo'yicha baholandi: jismoniy, emotsional, ijtimoiy, ma'naviy va motivatsion olam. Ushbu yondashuv bemorning umumiy holatini chuqurroq tahlil qilish va individual reabilitatsiya strategiyasini ishlab chiqish imkonini berdi.

Jismoniy olam tahlilida uzoq muddatli davolanish, og'riq sindromi va organizmdagi funksional o'zgarishlar bemorlarning ruhiy holatiga sezilarli ta'sir qilishi aniqlandi. Kimyoterapiya va radioterapiya jarayonidagi jismoniy noqulayliklar ko'plab hollarda psixologik charchoqni kuchaytirgan.

Emotsional olamni o'rganish natijasida bemorlarning aksariyatida qo'rquv va xavotir hissi ustunligi kuzatildi. Psixologik konsultatsiyalar, relaksatsion mashqlar va emotsional qo'llab-quvvatlash dasturlari qo'llangan bemorlarda esa ruhiy barqarorlikning yaxshilangani qayd etildi. Ayniqsa, individual psixoterapevtik suhbatlar bemorlarda o'zini anglash va ichki qo'rquvlarni kamaytirishga yordam bergan.

Ijtimoiy olam bo'yicha o'tkazilgan tahlillar bemorlarning jamiyat bilan faol muloqotda bo'lishi reabilitatsiya jarayoniga ijobiy ta'sir ko'rsatishini ko'rsatdi. Guruhli terapiya, yaqinlar bilan psixologik treninglar va ijtimoiy moslashuv dasturlari bemorlarning kommunikativ faolligini oshirgan hamda o'zini yolg'iz his qilish darajasini kamaytirgan.

Ma'naviy olam tahlili natijalariga ko'ra, hayot mazmunini anglash, umid hissini saqlab qolish va ichki ishonchni mustahkamlash psixologik tiklanishda muhim omil hisoblanadi. Ayniqsa, ma'naviy qo'llab-quvvatlash va motivatsion suhbatlar bemorlarning hayotga bo'lgan ijobiy munosabatini tiklashda samarali vosita bo'lib xizmat qilgan.

Motivatsion olam yo'nalishida bemorlarning shaxsiy maqsadlarini qayta shakllantirish, kelajak rejalari va ijtimoiy faollikka qaytish istagini kuchaytirishga alohida e'tibor qaratildi. Natijalarga ko'ra, motivatsion treninglar va psixologik coaching elementlari qo'llangan bemorlarda davolanishga nisbatan ijobiy munosabat shakllangani kuzatildi.

Tadqiqot natijalari "5 Olam" modelining kengaytirilgan shakli saraton kasalligida psixologik reabilitatsiyani samarali tashkil etishda muhim metodik asos bo'la olishini ko'rsatdi. Ushbu model bemorning barcha ehtiyojlarini kompleks tarzda qamrab olib, psixologik yordamning individual va tizimli tashkil etilishiga imkon yaratadi. Shuningdek, modelni amaliyotga tatbiq etish natijasida bemorlarning emotsional barqarorligi, ijtimoiy moslashuvi va hayot sifati yaxshilanishi aniqlandi. Umuman olganda, tadqiqot natijalari saraton kasalligida psixologik reabilitatsiya jarayoniga integrativ yondashuvni joriy etish zarurligini tasdiqlaydi. "5 Olam" modeli asosidagi psixologik yordam tizimi onkologik bemorlarning ruhiy holatini barqarorlashtirish, davolanish samaradorligini oshirish hamda ularning jamiyatga moslashuvini kuchaytirishda samarali mexanizm sifatida namoyon bo'ldi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mazkur tadqiqot davomida saraton kasalligida psixologik reabilitatsiyaning nazariy va amaliy jihatlarini kompleks tarzda tahlil qilinib, "5 Olam" modelining kengaytirilgan shakli ishlab chiqildi hamda uning amaliy samaradorligi baholandi. Tadqiqot natijalari saraton kasalligi insonning nafaqat jismoniy holatiga, balki emotsional, ijtimoiy, ma'naviy va motivatsion holatiga ham kuchli ta'sir ko'rsatishini tasdiqladi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, onkologik bemorlarda qo'rquv, xavotir, depressiv holatlar, ijtimoiy yakkalanish va kelajakka nisbatan ishonchsizlik keng tarqalgan psixologik muammolar hisoblanadi. Ushbu omillar davolanish jarayoniga moslashuvni qiyinlashtirib, bemorlarning hayot sifati pasaytiradi. Shu sababli psixologik reabilitatsiyani onkologik yordamning ajralmas tarkibiy qismi sifatida tashkil etish zarur hisoblanadi.

Tadqiqotda qo'llanilgan "5 Olam" modeli bemor holatini jismoniy, emotsional, ijtimoiy, ma'naviy va motivatsion yo'nalishlar asosida baholash imkonini berdi. Mazkur yondashuv psixologik yordamni individual tarzda tashkil qilish, bemorning ichki resurslarini aniqlash va reabilitatsiya samaradorligini oshirishda muhim metodik vosita bo'lib xizmat qildi.

Natijalar psixologik konsultatsiyalar, motivatsion suhbatlar, guruhli terapiya va ma'naviy qo'llab-quvvatlash elementlarini o'z ichiga olgan kompleks reabilitatsiya dasturlari bemorlarning ruhiy barqarorligi hamda ijtimoiy moslashuviga ijobiy ta'sir ko'rsatishini tasdiqladi. Ayniqsa, bemorlarni oilaviy va ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimiga faol jalb qilish psixologik tiklanish jarayonini tezlashtirishi aniqlandi. Shuningdek, tadqiqot davomida "5 Olam" modelining kengaytirilgan shakli saraton kasalligida psixologik reabilitatsiyani tizimli tashkil etish uchun samarali konseptual asos bo'la olishi ilmiy jihatdan asoslandi. Ushbu modelning amaliyotga joriy etilishi onkologik bemorlarning hayot sifati yaxshilash, stress darajasini kamaytirish va davolanishga motivatsiyasini oshirishga xizmat qiladi.

Takliflar:

Onkologik tibbiyot muassasalarida psixologik reabilitatsiya xizmatlarini majburiy tarkibiy bo'lim sifatida tashkil etish maqsadga muvofiq.

Saraton kasalligi bilan og'riq bemorlar uchun "5 Olam" modeli asosida individual psixologik yordam dasturlarini ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish zarur.

Onkologik markazlarda psixolog, psixoterapevt va reabilitolog mutaxassislar faoliyatini kuchaytirish hamda ularning malakasini muntazam oshirib borish tavsiya etiladi.

Bemorlarning oila a'zolari uchun psixologik trening va konsultatsiyalar tashkil etilib, oilaviy qo'llab-quvvatlash tizimini mustahkamlash lozim.

Psixologik reabilitatsiya jarayonida guruhli terapiya, art-terapiya, mindfulness va motivatsion treninglardan keng foydalanish tavsiya etiladi.

Saraton kasalligida ma'naviy va emotsional qo'llab-quvvatlashning samarali mexanizmlarini ishlab chiqish hamda ularni milliy mentalitet asosida takomillashtirish zarur.

"5 Olam" modeli asosida ishlab chiqilgan reabilitatsiya dasturlarining samaradorligini baholash bo'yicha uzoq muddatli ilmiy-amaliy tadqiqotlarni kengaytirish maqsadga muvofiq.

Onkologik bemorlarning hayot sifati va psixologik holatini monitoring qilish uchun zamonaviy diagnostik baholash tizimlarini joriy etish tavsiya etiladi.

Tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida psixoonkologiya va psixologik reabilitatsiya bo'yicha maxsus o'quv modullarini kengaytirish zarur.

Psixologik reabilitatsiyani raqamli texnologiyalar asosida tashkil etish, jumladan, onlayn konsultatsiyalar va virtual qo'llab-quvvatlash platformalarini rivojlantirish istiqbolli yo'nalishlardan biri hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Holland J.C. *Psycho-Oncology*. — New York: Oxford University Press, 2021.
2. Lazarus R., Folkman S. *Stress, Appraisal, and Coping*. — New York: Springer Publishing, 2020.
3. Rogers C. *On Becoming a Person*. — Boston: Houghton Mifflin, 2019.
4. Frankl V. *Man's Search for Meaning*. — Boston: Beacon Press, 2020.
5. Карвасарский Б.Д. *Клиническая психология*. — Санкт-Петербург: Питер, 2021.
6. Engel G. *The Need for a New Medical Model: A Challenge for Biomedicine*. — Science Journal, 2022.
7. Carlson L., Bultz B. *Mindfulness-Based Cancer Recovery*. — Routledge, 2021.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

3-Maxsus son. Bakalavr talabalarining maqolalari to'plami

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>